

ՈՂՋԱԽՈՀ ԱԶԳԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ

Posted on May 8, 2018 by Keghart

Category: [Opinions](#)

Յարութեան Տեր Դաւիթեան, Լոս Անճելըս, 6 Մայիս 2018

«Ինչպէս դարմանել ժողովուրդի վստահութիւնը չվայելող եւ ոստիկանական համակարգի տակ հեծեժող երկրի մը ցաւերը: Պարզ եւ հեշտ պատասխանը պիտի ըլլայ. «երբ երկրէն ներս կը ստեղծուի արդար համակարգ, ուր ամէն ոք ենթակայ կ'ըլլայ օրէնքի գերակայութեան»: Իսկ ինչպէս կրնանք հասնիլ անոր: Կա՛մ այդ պիտի գայ Նոյն այդ աւագանիի այն հատուածէն, որ պիտի գիտակցի, որ իր ապագան աւելի ապահով կը դառնայ արդար համակարգի մը տակ ու հետեւաբար պէտք է նպաստէ անոր ստեղծման եւ կամ ժողովրդային պոռթկումով, որ կրնայ վտանգել աւագանիի կեանքերն ու շահերը:»

Վերելի մեքբերումը վեց ամիս առաջ գրուած մեր «Փոխադարձ Վստահութիւն, Միասնականութիւն, Պատասխանատուութիւն եւ Օրէնքի Գերակայութիւն» յօդուածէն է: Այդ ժամանակ չէինք կանխատեսեր, որ մեր առաջարկած դարմանի նախաշեմին այսքան արագ պիտի հասնէինք: Նոյնիսկ ամիս մը առաջ կարելի չէր կանխատեսել: Կ'արժէ այստեղ նշել, որ 9 Սեպտեմբեր 2015-ին սեղմ շրջանակի մէջ, առաջին անգամ հանդիպեցանք Նիկոլ Փաշինեանին Լոս Անճելըսի մէջ: Մինչ այդ, ծանօթ էինք իրեն իր յօդուածներուն ընդմէջէն, սկսած 90-ականներէն երբ չէինք բաժներ իր շատ մը ամբոխավարական մտքերը (չգիտնալով, որ 20 տարեկան իսկ չէր) եւ գոհունակութեամբ հետեւած էինք իր «հասունացման» գործընթացին:

Յարութեան Տեր Դաւիթեան, Լոս Անճելըս, 6 Մայիս 2018

«Ինչպէս դարմանել ժողովուրդի վստահութիւնը չվայելող եւ ոստիկանական համակարգի տակ հեծեժող երկրի մը ցաւերը: Պարզ եւ հեշտ պատասխանը պիտի ըլլայ. «երբ երկրէն ներս կը ստեղծուի արդար համակարգ, ուր ամէն ոք ենթակայ կ'ըլլայ օրէնքի գերակայութեան»: Իսկ ինչպէս կրնանք հասնիլ անոր: Կա՛մ այդ պիտի գայ Նոյն այդ աւագանիի այն հատուածէն, որ պիտի գիտակցի, որ իր ապագան աւելի ապահով կը դառնայ արդար համակարգի մը տակ ու հետեւաբար պէտք է նպաստէ անոր ստեղծման եւ կամ ժողովրդային պոռթկումով, որ կրնայ վտանգել աւագանիի կեանքերն ու շահերը:»

Վերելի մեքբերումը վեց ամիս առաջ գրուած մեր «Փոխադարձ Վստահութիւն, Միասնականութիւն, Պատասխանատուութիւն եւ Օրէնքի Գերակայութիւն» յօդուածէն է: Այդ ժամանակ չէինք կանխատեսեր, որ մեր առաջարկած դարմանի նախաշեմին այսքան արագ պիտի հասնէինք: Նոյնիսկ ամիս մը առաջ կարելի չէր կանխատեսել: Կ'արժէ այստեղ նշել, որ 9 Սեպտեմբեր 2015-ին սեղմ շրջանակի մէջ, առաջին անգամ հանդիպեցանք Նիկոլ Փաշինեանին Լոս Անճելըսի մէջ: Մինչ այդ, ծանօթ էինք իրեն իր

յօդուածներուն ընդմէջէն, սկսած 90-ականներէն երբ չէինք բաժներ իր շատ մը ամբոխավարական մտքերը (չգիտնալով, որ 20 տարեկան իսկ չէր) եւ գոհունակութեամբ հետեւած էինք իր «հասունացման» գործընթացին:

Փաշինեան եկած էր այստեղ, պարզելու իր «Քաղաքացիական Պայմանագիր» կազմակերպութեան ծրագիրը: Համաձայն գտնուելով հանդերձ իր արծարծած գաղափարներուն, թերահաւատ էինք, որ ինչպէ՞ս պիտի կարողանայ իրականացնել զանոնք: Բայց շնորհիւ իր հետեւողականութեան, արիւրեան եւ ուշիմութեան, ան յաջողեցաւ, Չարենցի բնութագրումով՝ ժողովուրդի շունչը դառնալ եւ իր ձայնը լսցնել ամենուրեք:

Նիկոլ Փաշինեանի առաջնորդութեամբ ծաւալած ժողովրդային շարժումին յաջողութիւնը վստահաբար սերտողութեան նիւթ պիտի դառնայ քաղաքական գիտութեան ուսումնասիրողներու եւ ընկերաբաններու կողմէ: Չտեսնուած երեւոյթ էր «թաւշեայ» բնութագրուած այս յեղափոխութիւնը, որ ոչ միայն խաղաղ ու անարիւն էր, այլ նոյնիսկ՝ գեղարուեստական: Քաղաքական ցոյցերը համեմուեցան նուագով եւ երգ ու պարով, սիրողական մակարդակէ մինչեւ Երեւանի Երաժշտանոցի ուսանողներու բարձորակ կատարումները: Բայց այս բոլորին մէջ պէտք է նաեւ շեշտել այն կարեւոր դերակատարութիւնը, որ Հայաստանի աւագանիի ազդեցիկ անդամներէն՝ Գագիկ Ծառուկեան ունեցաւ շարժումին արդիւնաւորման մէջ: Մանաւանդ, Ազգային ժողովէն ներս իր խմբակցութեան կատարած կարեւոր դերով: Այսպիսով, հայրենիքի շահին գիտակից աւագանիի եւ ժողովուրդի ստուար խաւի համագործակցութեամբ, յաջողեցանք հասնիլ բուն գործի՝ օրէնքի գերակայութեան ենթակայ արդար համակարգի մը ստեղծման նախաշեմին:

Մայիս 8-ին, ազգովին կոչուած ենք նոր էջ մը բանալու մեր պատմութեան մէջ եւ այս նախաշեմէն վերսկսելու այն Հայստանի կերտման գործընթացին, որմէ գէթ երկու անգամ շեղեցանք անցնող մօտ երեք տասնամեակներու ընթացքին: Առաջինը, երբ 1988-ի ժողովրդային պոռթկումը առաջնորդած ու այդ ալիքին վրայ անկախութիւն հռչակած եւ պետական դիրքերու հասած ՀՀԾ-ական առաջնորդներու ինքնահաստատման գործընթացը չկրցաւ ներգրաւել իր տապալած ռեժիմի փորձառու մարդիկը, յօգուտ մեր նոր պետականութեան ամրակայման: Երկրորդը, երբ այդ սխալը սրբագրելու գործին լծուած զոյգը՝ Վազգէն Սարգսեան եւ Կարեն Դեմիրճեան, պալատական յեղաշրջմամբ 27 Հոկտեմբեր 1999-ին զոյգի մը՝ Ռոպերթ Քոչարեանի եւ Սերժ Սարգսեանի մեղսակից դաւադրութեան: Օրին, Ռոպերթ Քոչարեանի իշխանութեան տարիները որակած էինք «Վատնուած Տասնամեակ» եւ կրնանք այդ միացնելով Սերժ Սարգսեանի իշխանութեան տարիներուն, վերաորակաւորել «Վատնուած Քսանամեակ»:

Մենք առիթը ունեինք, ըստ կեանքին վաղաժամ հրաժեշտ տուած Սարգիս

Հացպանեանի մեզի տուած մէկ հարցազրոյցին, խոսափելու այս երկրորդ «Վատնուած Տասնամեակ»-էն, եթէ 2008 թուի Փետրուարի վերջին օրերուն նախագահական թեկնածու Լեւոն Տէր Պետրոսեան համարձակութիւնը ունեցած ըլլար հրապարակ իջած ժողովուրդը առաջնորդելու դէպի նախագահական պալատ: Այս կրնայ ճիշտ ըլլալ, բայց փաստ է նաեւ, որ Տէր Պետրոսեան չունեցաւ իր ետին ծովածաւալ ժողովրդային նեցուկ (ինչպիսին էր պարագան 1991-ին) ու երբ ձերբակալուեցաւ եւ տնային կալանքի տակ դրուեցաւ, ընդվզումը այնքան համատարած չեղաւ, որքան Փաշինեանի պարագային, երբ ան ալ ձերբակալուեցաւ մօտ տասը օրեր առաջ: Այս պարագային, ժողովուրդը շատ աւելի ստուար թիւերով հրապարակ իջաւ, պահանջելով իր առաջնորդի ազատ արձակումը:

Տէր Պետրոսեան-Փաշինեան այս համեմատականի կողքին, արժէ նաեւ նշել Փաշինեան-2008/09 եւ Փաշինեան-2018 համեմատականը: Երկու պարագաներուն ալ Փաշինեան կալանաւորուեցաւ: Բայց առաջինի պարագային երկու տարի ազատազրկուեցաւ, մինչ երկրորդին մէկ օրէն ազատուեցաւ: Ինչո՞ւ: Որովհետեւ այդ տասը տարուան ընթացքին իր հրապարակային գործունեութեամբ ան շահած էր ժողովուրդի վստահութիւնն ու թիկունքը: Ժողովրդային թիկունքի անհրաժեշտութեան մասին մեր այս նշումը, կու գայ յուշելու Եղիշէ Չարենցի խօսքը Սասնայ Միերի մասին. «Բայց ուժը նրա, որ չէր կասում, ժողովուրդն էր իր բազմաբազում: Եւ անպարտ էր նա իր սրով սուր եւ ժողովրդով ռամիկ ու սուրբ:»

Այս պահին ի՞նչ պէտք է ըլլայ մեր ընելիքը: Հետեւելով Եղեռն տեսած ու վերապրած, հինգ տարեկանին որբացած հօրս աւանդին՝ ծանրութիւնը կորսնցուցածիդ, որ արդէն անցեալ կատարեալ է, պէտք չէ մթազնէ պայծառ ապագայ մը տեսնելու եւ կերտելու կարողութիւնը: Ատելութեան ու ափսոսանքի քանդիչ զգացումները տեղ պէտք չէ ունենան ինքնակերտման շինիչ ձգտումներուդ մէջ: Հետեւաբար, փոխանակ կեդրոնանալու «Վատնուած Զսանամեակ»-ին վրայ, պէտք է սկսիլ հոնկէ, ուրկէ մեր գործը շեղեցաւ եւ վերահունաւորել գայն:

Յունուար 1999-ին, «Առաջնորդ կը Փնտռուի» խորագրով յօդուած մը հրատարակած էինք: Նոյն տարուան խորհրդարանական ընտրութիւններուն յաղթանակած Վազգէն Սարգսեան-Կարեն Դեմիրճեան զոյգին մէջ գտած ըլլալ կը խորհէինք այդ առաջնորդները, բայց Հոկտեմբեր 27-ն վրայ հասաւ, մեզմէ խլելով այդ առաջնորդները եւ խախտելով մեր պետականութեան հիմքերը: Անկէ ի վեր ու մինչեւ վերջերս, փնտռտուքը տակաւին կը շարունակուէր: Այդ թուականէն ի վեր, ոեւէ անձ չէր յաջողած շահիլ ժողովուրդի մեծամասնութեան վստահութիւնը, այնպէս ինչպէս Փաշինեան յաջողեցաւ:

Այսօր, շա՛տ ծանր պարտականութիւն մը կը դրուի իր ուսերուն վրայ եւ մենք ամէն գնով պէտք է սատարենք իրեն, որ մնայ հաւատարիմ իր առաքելութեան, չի՛ խոտորի ու չի՛ եղծանուի : Ժողովուրդին մէջ առկայ է այն ոգին, որ կար 88-ի շարժումին եւ

Հոկտեմբեր 27-ի նախօրեակին: Վա՛յ եկեր է մեզի եթե այս առիթն ալ փախցնենք: Պետք չէ՛ փախցնենք եւ կը յուսանք, որ չենք փախցներ: Ո՞վ է մեզ յուսադրողը: Մեր նոր սերունդը: Այսօրուան շարժումին ոգին, անկախութեան տարիներուն ծնած սերունդն է, որ մեզ նման յուսախաբութիւններ չէ ապրած եւ մեր լաւագոյն գրաւականն է մեզ մեր տխուր վիճակէն դուրս հանելու, յոյս ներշնչելու եւ վերաշխուժացնելու:

Ո՞վ կը հաւատար, որ այս սերունդը այս սխրանքը իրագործելու ատակ է: Իրենք հաւատացին եւ գործը յաջողութեամբ պսակեցին: Ուրեմն ողջախոհ ըլլանք եւ ամէն ջանք ընենք հարթելու իրենց ճանապարհը: Առաջին հերթին ապահովենք օրէնքի գերակայութիւնը, որ նախապայմանն է գալիք բոլոր յաջողութիւններու:

Կրկնութեան գնով անգամի մը համար եւս շեշտենք անձնասիրութիւնէ դէպի ազգասիրութեան ուստումի անհրաժեշտութիւնը: Յանուն բոլորիս բարօրութեան: Յանուն ազատ ու անկախ Հայաստանի գոյառման եւ անոր մէջ արժանապատիւ կեանք մը ապրելու իրաւունքին:

